



Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Všeruby, okres Plzeň-sever

330 16 Všeruby 145

Identifikátor školy: 650 033 469

Termín konání inspekce: 15., 16. a 17. března 2005

Čj.:	d4-1187/05-5120
Signatura:	od4ay134

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Príspevková organizace je zřízena Obcí Všeruby se sídlem 330 16 Všeruby 2. Má několik součástí: základní školu, mateřskou školu, školní družinu, školní klub a školní jídelnu. Inspekční činnost probíhala v součásti mateřská škola, kontrola rovněž ve školní jídelně. Kontrolní zjištění jsou uvedena v samostatném protokolu.

Dvoutřídní mateřská škola má plně využítu kapacitu 40 dětí. Spádovou oblastí jsou obce Všeruby, Líšťany, Náklov, Chrančovice, Nekmív, Kunějovice, Kokořov, Hunčice a Lhotka.

Výchovně-vzdělávací činnost je zde realizována podle Rámcového vzdělávacího programu (č. j. 32 405/2004 – 22).

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekce je zjištění a zhodnocení personálních a materiálně-technických podmínek, průběhu a výsledků předškolního vzdělávání ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Předškolní vzdělávání realizují v mateřské škole tři odborně kvalifikované učitelky. Jedna z nich je ředitelkou subjektu jmenována vedoucí učitelkou. Skladba úvazků přímé výchovné práce odpovídá potřebám provozu školy, ale neumožňuje tzv. překrývání služeb v době hlavních řízených činností tak, aby se mohly efektivně provádět skupinové či individuální formy práce.

Organizace chodu zařízení je funkční. Organizační řád vymezuje strukturu řízení a vnitřní členění celé organizace. Další dokumenty se týkají provozu mateřské školy, práv a povinností rodičů dětí a personálu (Školní řád, Zásady provozního řádu, Pracovní náplně, Kompetence pedagogických pracovníků). Přenos informací uvnitř mateřské školy probíhá zejména při běžném denním styku, což vzhledem k velikosti školy plně vyhovuje. Pořádány jsou rovněž pracovní porady a pedagogické rady. Mají převážně organizační náplň. Odborná jednání (přenosy z dalšího vzdělávání, diskuse o plánování, hodnocení apod.) sice jsou na programu, ale ze záznamů nevyplývá obsah diskuse, stanovení závěrů ani doporučení vedoucí učitelky. Tím není průkazné její metodické vedení. Rovněž forma hospitační činnosti tuto součást řídicí práce nedokladuje. Zjištění jsou příliš popisná, až na výjimky kladná. Cíle jsou směřovány k výsledkům dětí, chybí pohled na způsob odborné práce učitelky. Stanovené závěry neposkytují potřebná metodická doporučení vedoucí ke kvalitativnímu růstu úrovně pedagogické práce. Jednání pedagogické rady mateřské školy se nezúčastňuje ředitelka subjektu. Vedoucí učitelka není zvána na jednání pedagogické rady základní školy. Rovněž schůzky vedení nejsou pravidelnou součástí chodu subjektu. Tím nedochází k hlubšímu propojení obou součástí, vzájemné informovanosti, odborným diskusím mezi učiteli obou typů škol apod.

Soustavná kontrolní činnost vůči všem oblastem chodu mateřské školy se provádí dle potřeby, není dokladována písemně.

Hodnocení zaměstnanců mateřské školy provádí ředitel na základě doporučení vedoucí učitelky. Zohledňována je práce nad rámec běžných povinností, což má motivující charakter.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy umožňují realizovat stanovený program. Byly hodnoceny jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je umístěna v samostatné patrové budově sousedící se základní školou. V přízemí je zřízena třída mladších dětí, v patře je druhá třída určená starší věkové skupině. Obě třídy mají k dispozici dvě denní místnosti, jednu se stolky a židličkami, druhou s kobercem. Ložnice není stabilní, k odpočinku na lehátku je určen prostor v přízemí. V horní třídě se soustřeďují děti, které odpolední spánek nepotřebují. Šatny jsou vybudovány z části chodeb. Každá třída má k dispozici vlastní sociální zařízení. V přízemních prostorách je přípravná jídla, které je sem donášeno z budovy základní školy. Stravování probíhá hromadně v první třídě. Tato forma je z prostorových důvodů nevyhovující. Neumožňuje volný pohyb dětí při obsluze, plynulost ani klid při stravování.

K areálu školy přiléhá školní zahrada vybavená převážně staršími kovovými prvky, pískovištěm a novým dřevěným altánem. Dětem jsou zde umožněny rekreační a sportovní aktivity.

Nábytek v mateřské škole je starší. Funkčnost je snížena u stolků a židliček, které plně neodpovídají různému vzrůstu dětí. Jsou však postupně obnovovány.

Vybavenost tříd hračkami, pomůckami, výtvarným a pracovním materiálem, didaktickou technikou, knihami a hudebninami je na standardní úrovni. Převažuje starší vybavení postupně doplňované novými kusy.

Estetika prostředí je průměrná. Není vytvořen jednotný styl výzdoby. Dětské práce jsou vystaveny převážně v šatnách, ve třídách jsou jen ojediněle. Probíhající téma není nápaditě ilustrováno v prostoru tříd. Herní koutky postrádají nápadité pomůcky lákající děti k tvořivé hře.

Vedoucí učitelka plánuje postupnou obnovu zařízení a vybavení. Ve spolupráci s vedením školy a zřizovatelem se daří realizovat zejména větší investiční akce. Některé nové vybavení mateřské školy (např. kvalitní deskové stolní hry) plně odpovídají hlediskům funkčnosti a estetiky.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání byly hodnoceny jako průměrné.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Mateřská škola má zpracovaný školní vzdělávací program. Stanovuje si v něm za hlavní prioritu rozvoj zdravého životního stylu se zaměřením na sportovní aktivity. Tento hlavní cíl je vzhledem k podmínkám školy reálný a prokazatelně se různými formami naplňuje. Formální stránka programu ještě zcela neodpovídá požadavkům stanoveným Rámcovým vzdělávacím programem. Vedoucí učitelka si je tohoto faktu vědoma a plánuje postupné dopracování plánu. Třídní vzdělávací programy rozpracovávají navržená témata. Přesto, že pozornost je věnována činností, je pohled učitelek více zaměřen na plnění didaktických cílů než na vytvoření kompaktního, vzájemně se provazujícího tematického celku. Tím se zamezuje možnostem plánovat s ohledem na prožitek dětí, jejich způsob vnímání a minimalizuje se prostor na spolupráci s dětmi.

Povinná dokumentace je řádně vedena, záznamy v přehledu výchovné práce průkazně dokladují průběh vzdělávání. Ochrana dat a osobních údajů o dětech je zajištěna před jejich zneužitím.

Hodnotící kritéria jsou vhodně nastavena. Zabírají celou oblast vzdělávání. Evaluace zatím není provázaná a systematická, dílčí jevy jsou vyhodnocovány s různou efektivitou. Největší

výpověď poskytuje celoroční analýza zpracovaná ve výroční zprávě. Pololetní hodnocení se realizuje jen ústně, ani závěry nejsou písemně dokumentovány. Hodnocení dětí je zaznamenáváno formou strukturovaných tiskopisů. Je přehledné zejména v oblasti diagnostiky, ale jasně neformuluje prostředky individuálního přístupu k dítěti.

Organizace dne v mateřské škole nevychází vždy vstříc zájmům dětí. Podíl spontánních a záměrně řízených činností nebyl vždy vyvážený. Předepsaná délka pobytu venku byla přes příznivé počasí krácena. Ve prospěch dětí také není již výše zmíněná organizace stravování. Zcela nevhodně je do programu zařazováno časté sledování televize. Naopak pozitivním zjištěním je realizovaný pitný režim, klidné a trpělivé jednání učitelek nebo vysoký podíl pohybových aktivit v režimu dne.

Klima školy bylo celkově vlídné. V mladší věkové skupině ho však narušují časté vzájemné konflikty některých jedinců. Nejčastěji k nim dochází v době tzv. prostoje. Děti se při nich nudí a protože nemají jasně stanovená pravidla, kontaktují mnohdy nevhodně své sousedy. Učitelky tento jev nepřehlížejí a snaží se o citlivé vyřešení všech sporů.

V programu mateřské školy jsou mnohé nadstandardní akce, některé společné se základní školou, jiné určené veřejnosti. Informovanost vůči rodičům je snížena faktem, že některé děti z okolních obcí dovážejí sourozenci a učitelky tak nemají s rodiči denní kontakt. Svolávají se proto třídní schůzky. Tím je zajištěna funkčnost vnějšího informačního systému.

Průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole

Inspekce probíhala v obou třídách, u všech učitelek včetně vedoucí učitelky.

Spontánní činnosti

Kvalitu spontánních činností ovlivnila podnětnost prostředí a časový prostor pro hru. Zejména starší děti si dokázaly vytvořit klidné a zaujaté herní skupiny, ve kterých se mohly realizovat. Učitelky vhodně využívaly přirozených situací k nenásilnému učení, podporovaly komunikaci, dětskou fantazii a humor. Někdy se námětové hry nepodařilo rozvinout do vyšších forem. Bylo to způsobeno buď malou podnětností herních koutků, kde chyběly neotřelé pomůcky, převleky apod., nebo krácením her z důvodu organizačních. I když se děti mohly po svačině či řízené činnosti ke hře navrátit, těžko již mohly navazovat na předchozí herní situace a smysluplně je rozvíjet.

Spontánní aktivity byly hodnoceny jako průměrné.

Řízené činnosti

Řízené činnosti byly realizovány tradičním způsobem dle tzv. výchovných složek. Tato forma členění vzdělávací práce je v novém rámcovém programu formulována jako méně žádoucí. Upřednostňováno je tvoření integrovaných vzdělávacích celků s přirozenými vazbami a vztahy.

Pohybovým činnostem věnuje škola mimořádnou pozornost, tato složka byla zastoupena ve všech třech inspekčních dnech. Tzv. rozcvičky vedené ve třídách byly poznamenány neplynulým úvodem, při kterém se nepodařilo zajistit návaznost na předchozí činnosti. Veškeré impulzy vycházely od učitelek. Děti sice ochotně cvičily podle jejich pokynů, ale nebyla z nich patrná vnitřní zaujatost a postupně se ztrácela jejich radost z pohybu. Pozitivním jevem je systematická práce s prvky jógy. Při tělesné výchově vedené ve školní tělocvičně měla úvodní rozcvička vyšší efektivitu. Veškeré cviky byly dobře motivované a

děti pečlivě prováděné. Nedostatkem byla velká skupina dvou tříd, kterou vedla jen jedna učitelka. Druhá byla v této fázi pasivní. Hlavní část charakterizovalo bohaté využití tělocvičného nářadí, kde děti mohly rozvíjet svoji obratnost. Tuto atraktivní aktivitu brzdily organizační nedostatky, neboť často docházelo k nahromadění dětí u náročnějšího stanoviště a vznikaly četné prostoje.

V ostatních sledovaných řízených činnostech (výtvarné, literárně-dramatické, hudební) byly patrné zajímavé motivační prvky, které vedly k aktivizaci dětí, ale také stereotypní postupy bez nápaditosti, s verbální převahou učitelek a minimálním prostorem pro tvořivost. Celková práce se zvoleným tématem ještě nemá charakter smysluplného, kompaktního celku tvořeného dějem, který by s lehkostí a hravostí vedl k přirozeným formám učení na základě prožitku.

Posouzením kvality sledovaných jevů, tedy motivace, organizace, metod a forem práce, interakce, komunikace a hodnocení byly řízené činnosti hodnoceny jako průměrné.

Průběhové výsledky vzdělávání

Vzhledem k soustavné a různorodé tělovýchovné činnosti jsou děti pohybově vyspělé. Dobře se orientují v prostoru, nebojí se překonávat překážky, jsou obratné. Většinou mají radost z pohybu.

Nevhodná organizace některých činností neposkytovala adekvátní prostor pro rozvoj samostatnosti a zodpovědného jednání dětí. Role učitelek byla často dominantní, děti čekaly na jejich pokyny. Přes celkově pozitivní klima školy byly zaznamenány časté nežádoucí projevy dětí, zejména mladších. Rezervy jsou v důsledné formulaci pravidel, podpoře autonomního chování dětí, zařazování prosociálních her apod.

Vzhledem k převažujícímu verbalismu učitelek nebyl při řízených činnostech vždy žádoucí prostor věnován podpoře komunikačních dovedností dětí. Při spontánních projevech se děti vyjadřovaly otevřeně s gramatickou správností přiměřenou jejich věku.

Patrná systematická práce v oblasti hudební výchovy má pozitivní dopad na úroveň hudebnosti dětí. Většinou starších dětí je zvládnuta melodizace i rytmičtější, výrazná je jejich radost ze zpěvu.

Ve výtvarných činnostech byla zaznamenána čistá a pečlivá práce, snaha dokončit činnost. Děti se orientují v barevné škále, většina drží správně kresební náčiní, pozornost je věnována uvolnění ruky.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Vzhledem k rovnováze pozitivních a negativních inspekčních zjištění byla celkově výchovně-vzdělávací činnost v mateřské škole hodnocena jako dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní školy Všeruby, vydala Obec Všeruby pod čj. 18/2002 dne 7. října 2002 s účinností od 21. ledna 2003, včetně příloh
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydalo MŠMT pod čj. 12 416/03-21 dne 5. března 2003 s účinností od 1. ledna 2003
3. Jmenování do funkce vedoucí učitelky mateřské školy, vydal ředitel subjektu s účinností od 2. ledna 2003
4. Organizační řád, vydal ředitel subjektu, platný pro školní rok 2004/2005

5. Výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 o mateřské škole dle stavu k 30. září 2004
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004
7. Školní řád mateřské školy, Zásady provozního řádu mateřské školy – platné pro školní rok 2004/2005
8. Pracovní náplně a kompetence personálu mateřské školy, Rozpis přímé výchovné práce
9. Školní vzdělávací program, Třídní programy obou tříd pro školní rok 2004/2005
10. Program výchovné práce obou tříd ve školním roce 2004/2005
11. Přihlášky do mateřské školy, Rozhodnutí ředitele o zařazení do mateřské školy – platné pro školní rok 2004/2005
12. Evidenční listy, Přehled docházky ve školním roce 2004/2005
13. Hodnotící listy dětí platné pro školní rok 2004/2005
14. Plán hospitační činnosti vedoucí učitelky, Záznamy hospitací od roku 2003/2004
15. Záznamy z jednání pedagogické rady od roku 2003/2004
16. Kniha úrazů
17. Kroniky a fotodokumentace mateřské školy

ZÁVĚR

Vedení mateřské školy vytváří vhodné předpoklady pro její výchovně-vzdělávací činnost i plynulý chod. Oblast personálních podmínek však postrádá kvalitní hospitační a hodnotící systém včetně razantního odborného a metodického vedení učitelek.

Potřebná pozornost je věnována materiálnímu zabezpečení, jehož standardní úroveň umožňuje plnit stanovený program. V součinnosti s ředitelem a zřizovatelem pečuje vedoucí učitelka o průběžné zlepšování či obnovu vnitřního i vnějšího vybavení školy. Je však třeba zvýšit podnětnost a celkovou útulnost interiéru mateřské školy.

Veškeré výchovně-vzdělávací aktivity byly všemi učitelkami realizovány v přívětivé atmosféře, byla patrná vstřícnost k požadavkům a potřebám dětí. V pedagogické práci zatím chybí progresivní metodické postupy a způsoby, které by více podporovaly hluboký prožitek vyvolaný nápaditostí učitelek, neotřelostí pomůcek či neobvyklostí zpracování tématu. Převažující stereotypní metody a formy neumožňují dostatečně vyprovokovat tvořivost a aktivní učení na základě vlastních zkušeností dětí.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.

V Plzni dne 13. dubna 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Částkova 78, 326 00 Plzeň. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. 4. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jaroslav Cafourek	J. Cafourek v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Všeruby	4. května 2005	d4-1187/05-5120
Krajský úřad Plzeňského kraje	4. května 2005	d4-1187/05-5120

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.